

Gjennemgaaer man Amtsraadenes Forhandlinger Nar ud og Nar ind, tør jeg sige, at der ikke er et Amtsraads møde, der bliver afholdt trindt om i Landet, uden at der er flere Ansøgninger inde om Tilladelse til at drive Brændeviinshandel, og jeg kjenner saaledes Ansøgere, som i umiddelbar Følge have indgivet ikke mindre end nogle og tyve Ansøgninger. Det er jo dog bitterligt, at baade Amtsraadet og Indenrigsministeriet maae gennemgaae alle disse Ansøgninger, og jeg synes, at dette maa være et overordentligt byrdefuldt Arbejde for disse Autoriteter; men det er Noget, som den høitærede Indenrigsminister kjenner bedre end jeg, da jeg kun kan nære en Formening derom. Det er disse Grunde, der have bevæget mig til at udbede mig det høie Things Tilladelse til at stille den Forespørgsel til den høitærede Indenrigsminister, hvilken ordret lyder saaledes: „Kan det ventes, at den høitærede Indenrigsminister vil foretage Skrift til en Forandring af den i Lov af 29de December 1857 § 56 indeholdte Bestemmelse om Bevilling til at drive Brændeviinshandel?“

Indenrigsministeren: I Et kan jeg være fuldstændig enig med den ærede Forespørgger, og det er, at § 56 i Loven af 29de December 1857 ikke alene giver Indenrigsministeriet et ikke ubetydeligt Arbejde, men ogsaa forvolber det bethdelige Bryderier, og forsaavidt skulde jeg være særdeles villig til at see denne Bestemmelse i Næringsloven fjernet. Da man vedtog Loven af 1857 med denne Indskrænkning, havde man ganske vist nærmest for Sie at forhindre ucontroleret Brændeviinsubstænkning paa Landet — idetmindste er det for mig Hovedbetydningen af Indskrænkningen i § 56 og jeg troer altsaa, at naar man vil gaae ind paa at ophæve denne Indskrænkning, vil det være nødvendigt samtidsigt at søge en bedre Betryggelse for, at Bestemmelserne mod Brændeviinsubstænkning virkelig kunne overholdes og blive overholdte. Dette har imidlertid i mine Tanker sine meget store Vanskeligheder saalænge Landpolitiet er organiseret paa den Maade som nu. Det vil vistnok ogsaa være i Thingsets Grindring, at man, da man i en nær foregaaende Samling vedtog Ophævelsen

af Næringsindskrænkninger for enkelte Communer nær ved Kjøbenhavn, gjorde Ophævelsen paa dette Omraade afhængig af, at vedkommende Communer godtgjorde for Indenrigsministeriet, at de havde bragt deres Politiforhold i en saadan Orden, at man med Tryghed der kunde give Næringsfri. Rigsdagen har altsaa selv, i en tidligere Samling, erkjendt det Samme, jeg nu udtaler som min Anskuelse, nemlig at det vil være nødvendigt at sikke sig imod den ulovlige Brændeviinsubstænkning, saafremt man vil gaae ind paa at gjøre Brændeviinshandelen fri paa Landet. Med dette Forbehold kan jeg erklære mig enig med den ærede Forespørgger i, at Frigivelse af selve Handelen med Brændeviin ikke har noget Farefuldt. Dette er imidlertid ikke det eneste Punkt, hvori Næringsloven af 29de December 1857 har fastholdt Indskrænkninger i den frie Næringsfri, men det er min Tro, at disse Indskrænkninger, saavel den, der er nævnt af den ærede Forespørgger, som andre i Tidens Løb ville falde bort, hvormod det er et ganske andet Spørgsmaal, om Tiden dertil allerede nu er kommen. Loven af 1857 er kun 10 Aar gammel, og jeg troer, at man med Hensyn til større organiske Love skal være noget forsigtig med at foretage altfor tidlige og altfor hyppige Ændringer. Dette maa dog ikke forstaaes som en absolut Modstand fra min Side imod Ændringer paa dette Punkt, idet jeg, som sagt, i flere Henseender kan erkjende Rigtigheden af de Bemærkninger, den ærede Forespørgger gjorde om de uheldige Følger, der nu meget hyppigt fremkaldes ved de nuværende Bestemmelser om Brændeviinshandel paa Landet. Jeg troer, at en ret god Forberedelse til at gaae over til en friere Næringsdrift er den, at Bevillingsmyndigheden, som er lagt i Regjeringens Haand, bliver benyttet rundeligt, selvsølgelig uden at gjøre Brud paa Billighed. Jeg skal ikke med Bestemthed kunne sige, hvilke Regler der hidtil have været gjældende med Hensyn til disse Bevillinger; dog har jeg af Anledning til at troe, at man lige siden 1857 har været meget rundhaandet med at give dem. Jeg skal anføre, at Bevilling til Handel med Brændeviin saa at sige aldrig nægtes Gjæstgivere og Kromænd, at den i Reglen meddeles